

Dr hab. Ryszard Szymczyk

30 stycznia 2023 r.

Pan
pt Jerzy Nowak

44-100 Gliwice

Szanowny panie Jerzy,

Przesyłam w załączeniu projekt techniczny doradczego systemu komputerowego EDOA-2, z głębokim przekonaniem, że znajdzie on odpowiednie miejsce w zbiorach Sekcji Historycznej PTI. Tak, jak pisałem – od wielu lat jestem na emeryturze i nie zajmuję się już pracą zawodową. Z wykształcenia i zamiłowania jestem rolnikiem. W 1968 roku rozpocząłem pracę w Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) w Słupi Wielkiej, koło Środy Wielkopolskiej. Była to nowa instytucja, która przejęła obowiązki Wydziału Oceny Odmian ówczesnego Ministerstwa Rolnictwa. Jeżeli chciałby Pan wiedzieć, czym się zajmuję – polecam jej stronę internetową (coboru). W połowie lat 70-tych, zainspirowany pomysłem mojego ówczesnego szefa – profesora Krzymuskiego, postanowiłem zająć się wykorzystaniem informatyki do upowszechniania wiedzy o odmianach roślin uprawnych. Wymagało to przyswojenia wiedzy o programowaniu i tworzeniu systemów komputerowych. Ukończyłem kilka potrzebnych kursów prowadzonych przez pracowników Zakładów Energetycznych Okręgu Zachodniego w Poznaniu. I tak zaczęła się moja przygoda z informatyką. Wówczas nie zdawałem sobie sprawy, jak trudno będzie wykorzystać nowo przyswojoną wiedzę w praktyce. Informatyka była wówczas w Polsce w powijakach. Podjąłem się jednak ambitnego zadania i razem z kolegami rozpoczęliśmy pracę nad pierwszym w Polsce informatycznym systemem doradczym dla rolników. Nie było łatwo z wielu powodów: praca zespołowa nad tak trudnym projektem napotykała na wiele przeszkód, o których nie chcę się rozpisywać. Miałem w głowie konkretny zamysł jak powinien wyglądać system. Jednak podstawowa trudność polegała na

tym, że wiele pojęć dotyczących środowiska przyrodniczo-rolniczego, roślin uprawnych i agrotechniki było zwyczajowo opisywanych słownie. Do ich przetwarzania komputerowego konieczna była postać cyfrowa. Ten bardzo ważny i chyba najtrudniejszy etap tworzenia systemu powstawał w dość długim czasie i był stale korygowany. Jestem wdzięczny wszystkim, także spoza COBORU, którzy swoją wiedzą wspierali naszą inicjatywę.

Oprogramowanie systemu powstawało w języku COBOL. Równolegle prowadzono szeroką akcję upowszechniania EDOA-2, co istotnie wpłynęło na jego popularność. Przeprowadziłem dziesiątki wykładów na temat systemu, zarówno dla rolników, jak również pracowników naukowych, studentów i uczniów szkół rolniczych. Powstało wiele artykułów w prasie rolniczej. System zyskał uznanie naszych władz, co znalazło wyraz w odznaczeniu i wyróżnieniu pracowników COBORU współtworzących go. W roku 1986 dyrektor COBORU powierzył mi obowiązki kierowania Zakładem odpowiedzialnym za badanie i ocenę wartości gospodarczej odmian (dotychczas pracowałem w komórce informatycznej). Prowadzeniem całości spraw związanych z systemem EDOA-2 powierzono nowemu pracownikowi, który niestety nie podołał tym obowiązkom. System z czasem tracił popularność i z końcem lat 80-tych przestał funkcjonować. Nie podjęto w COBORU kontynuacji prac nad komputerowym doradztwem odmianowym, z wielu powodów, głównie personalnych, o których nie chciałbym pisać. Została mi osobista satysfakcja, że udało się stworzyć coś nowego, co stało się zaczynem licznych dzisiaj programów i systemów popularyzujących odmiany roślin uprawnych.

Przekazując na Pana ręce dokumentację EDOA-2 proszę o informację, w jaki sposób wzbogaciła ona zasoby kierowanej przez Pana Sekcji Historycznej PTI. Jeśli potrzebne będą dodatkowe informacje, postaram się je podać.

Życzę Panu i współpracownikom wiele zdrowia i satysfakcji z pełnionych obowiązków.

Z poważaniem

Ryszard Szymczyk